

Bedrijventerreinen

In het zuidwesten van Culemborg ligt bedrijventerrein Pavijen. Het is met 162 hectare één van de grotere bedrijventerreinen in Gelderland. Zowel groothandel, distributie, meubelindustrie als diverse kleinschalige bedrijven zijn aanwezig op het terrein.

Naast de openbare verlichting (straatverlichting), is er verlichting van bedrijven. Dit kan verlichting op het terrein van het bedrijf zijn, licht dat vanuit het pand naar buiten straalt, reclameverlichting aan de gevel of een reclamebord langs de weg.

Vaak zien we dat door de felheid van het licht een reclamebord in de avonduren niet eens leesbaar is in de avond. Of het licht van een bedrijf is van verre zichtbaar. Soms werkt een bedrijf 24/7, dan is er altijd licht nodig. Maar ook dan kan bekeken worden hoe de lichtuitstoot minder kan.

Foto: Pand is hele nacht verlicht terwijl er niet gewerkt wordt.

Veel parkeerterreinen bij bedrijven zijn afgesloten als het bedrijf gesloten is. Toch brandt het licht dan nog volop.

Keurmerk Veilig Ondernemen

Het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) is een (niet verplicht) keurmerk. Bij het Keurmerk werken ondernemers, brandweer, politie en gemeenten samen aan structurele maatregelen waar verlichting onderdeel van uitmaakt. Er zijn geen normen of verplichtingen. De gemeente heeft een Keurmerk Veilig Ondernemen Pavijen.

Foto: Bedrijventerrein Pavijen heeft het Keurmerk Ondernemen Bedrijventerrein

Op de Beesdseweg ter hoogte van het evenementencentrum wordt middels aanwezigheidsdetectie het verlichtingsniveau verhoogd.

Aangelichte Bedrijven

Een aantal bedrijven hebben hun hele pand aangelicht. Soms is dit een monumentaal pand. Bij een aantal panden wordt het licht in de nacht uitgedaan, maar er zijn ook panden die de hele nacht verlicht zijn.

In de welstandsnota van de gemeente wordt licht niet specifiek genoemd. Wel dat het pand, materiaal, kleur en licht moet passen bij de omgeving.

Foto: Antonie van Diemenstraat; pand aangelicht.

Beleid

De gemeente heeft de economische structuur vastgelegd. Het doel is om de werkgelegenheid te vergroten, samenwerking tussen ondernemers te bevorderen, inzetten op een sterke regionale logistieke infrastructuur, faciliteren van een bruisende binnenstad en het beperken van leegstand op het bedrijventerrein de Pavijen. Met als resultaat: Een goed vestigings- en ondernemersklimaat in een aantrekkelijke woonomgeving voor ondernemers, inwoners en toeristen.

Voor de openbare verlichting op de bedrijventerreinen kiest de gemeente voor een gematigd lichtniveau dat in de avond/nacht gedimd kan worden. De kleur van de verlichting is wit, waarbij een juiste kleurweergave mogelijk is. In het Keurmerk Veilig Ondernemen Pavijen wordt geen specifieke eis voor de verlichting opgenomen. Dit beleidsplan '*Licht in de Openbare Ruimte, Gemeente Culemborg, 2019 – 2023*' is leidend.

Verlichte naamborden aan/op de gevels of voor het bedrijf (op die locaties waar dat is toegestaan) mogen niet te groot zijn, geen verrommeling van het landschap geven, geen lichthinder veroorzaken en alleen op de daarvoor toegestane locaties geplaatst worden. Via de omgevingscheck kan bekeken worden of een omgevingsvergunning nodig is. De gemeente Culemborg toetst aan de APV (Algemene Plaatselijke Verordening) en aan het geldende bestemmingsplan. Daarnaast toetst zij, ter voorkoming van lichthinder door reclame, aan de richtlijnen van de NSVV (Nederlandse Stichting Voor Verlichtingskunde).

Bij reclame gaat het niet alleen om verlichte naamborden en gevels. Door de opkomst van led zien we steeds meer zogenoemde leddisplays. Dit zijn digitale verlichte reclame borden met of zonder wisselende beelden. Deze displays hebben veel bewegende of knipperende beelden die soms erg fel zijn. De gemeente staat nieuwe leddisplays in principe in beperkte mate toe. Leddisplays kunnen storend zijn in het landschap en vaak dragen ze zeker niet bij aan de verkeersveiligheid. Daarnaast speelt ook de omgevingswet een rol; er mag geen hinder ontstaan aan de fysieke leefomgeving. Per situatie dient goed bekeken te worden:

- Of het geen gevaar voor de verkeersveiligheid oplevert;
- Of het geen onnodige lichthinder veroorzaakt;
- Of de leefomgeving niet wordt aangetast;
- Of de flora en fauna geen hinder ondervindt;
- Of het geen negatief effect op de openbare verlichting heeft.

Indien een leddisplay op een van deze punten een negatief effect heeft, wordt de leddisplay in ieder geval niet toegestaan. Daarnaast dient de lichtkleur en de hoeveelheid licht van een leddisplay dient altijd opgestemd te zijn op de omgeving en aangepast te kunnen worden aan de omgeving door middel van lichtsensoren.

De gemeente hanteert de 'Richtlijn Lichthinder' van de NSVV en de CROW-handreiking 'Reclame langs wegen'.

Indien een object op de gemeentegrens zich bevindt, dient altijd overleg gevoerd te worden met de aanpalende beheerder.

Nieuwe toekomstige richtlijnen die relevant zijn voor leddisplays, worden dan ook meegenomen.

Wellicht dat door toekomstige ontwikkelingen het standpunt ten aanzien van leddisplays verandert.

Foto: afbeelding van de leddisplay op de Wethouder Schoutenlaan. Deze kan de verkeersveiligheid niet ten goede komen.

Indien de situatie daartoe aanleiding geeft, gaat de gemeente met ondernemers in gesprek, om te bekijken of de verlichting van ondernemers ook 's nachts gedimd of zelfs uitgeschakeld kan worden. Dit geldt voor de lampen op het terrein, aan de gevel, het naambord en de verlichting binnen in het gebouw.

Maar ook over het aanlichten van het hele pand. Dit zorgt voor energie(kosten)besparing en minder lichthinder en -vervuiling.

Gezamenlijk wordt bekeken wat de mogelijkheden zijn om onnodige lichthinder te verminderen of te voorkomen.

Beleidsuitgangspunten gemeente Culemborg:

- Dimbare openbare verlichting met goede kleurherkenning zodra dit technisch mogelijk is;
- Afstemming met ondernemers indien van toepassing;
- Terughoudend in toestaan leddisplays en verlichte reclame;
- In het Keurmerk Veilig Ondernemen Pavijen is geen eis opgenomen voor wat betreft de openbare verlichting. Dit beleidsplan is leidend;
- Onnodig lichthinder verminderen of voorkomen.